

LXXIV.

B e t æ n k n i n g

over

Forslag til Lov om Patenter paa industrielle Opfindelser.

(Udgiven af Folkethingets Udvalg den 11te Mai 1875).

Udvalget har ikke kunnet enes om nogen særlig Indstilling om dette Lovforslag, idet Mindretallet (Bajer, Faaborg, N. Larsen og D. Pedersen) i det Hele maa erklære sig mod Patentvæsenet, medens Flertallet (H. Christensen, Frederiksen, Jagd, Rimestad og Bogelius) i det Bæstentlige tiltræder Forslaget, som det foreligger.

I.

Et Medlem af Flertallet (Frederiksen) er vel af den Megetal, at det vilde være mest i Samfundets Interesse, at Patenter affkaffedes, men antager, at det overfor den almindeligt herskende Stemning vilde være unyttigt at forsøge paa at gennemføre dette Synspunkt, og da Lovforslaget dog i flere Henseender medfører Forbedringer i Sammenligning med den nuværende Tilstand, har ogsaa dette Medlem, om end med visse Forbehold, sluttet sig dertil.

Flertallets øvrige Medlemmer antage derimod, at Meddelelsen af en begrændset Eneret paa industrielle Opfindelser er stemmende baade med Retfærdighedens Krav og med Samfundets Lær. Vel erkjende vi, at der ingenlunde tilkommer industrielle Opfindere nogen Eiendomsret i egentlig Forstand — lige saa lidt som Forfattere og Kunstnere — og der er derfor heller ikke Spørgsmaal om Andet end en tidbegrændset Ret; men vi antage derimod, at Opfindere lige saa vel, om end ikke i samme Grad, som Forfattere og Kunstnere have Krav paa, at det, de ved deres Anstrenge og Talent, ofte tillige med store pekuniære Offre, have indvundet, ikke med Tilsidefattelse af ethvert Hensyn til deres økonomiske Lær skal kunne tilegnes af Alle og Enhver. Men iøvrigt vedkjende vi os ogsaa den Opfattelse, at en sllig tilfikkret Bestyttelse for Opfinderen er saa langt fra at være

stridende mod Samfundets Lær, at den netop er et betydningsfuldt Middel til at fremme Udviklingen paa dette Omraade. Stiller man Opfinderen uden Værn mod Andres Demagtigelse af hans Opfindelse, modvirker man Tilbøieligheden til kraftig Stræben efter Fremskridt, man driver de gode Kræfter til Lande, hvor de kunne finde den fornødne Besyttelse for deres Lands Virksomhed, og i hvert Fald tvinger man Opfinderen til saa længe og saa meget som muligt at holde sin Opfindelse hemmelig for Omverdenen. I alle disse Retninger stiller Sagen sig modfat under en Patentbesyttelse, der er indrettet paa en forstandig Maade og navnlig — saaledes som det foreliggende Forslag (§ 19) — medfører en væsentlig og fuldstændig Offentliggjørelse af Opfindelsen. Vi antage derfor ikke, at der gives nogen anden praktisk Veje til at naa de samme Resultater, og navnlig kunne vi ikke skjønne, at Mindretallets Forslag anviser en saadan. Saavel den Afgang, Mindretallet vil indbrømme Opfinderen til at faae et Vidnesbyrd om hans Opfindelses Betydning, som den Udset, det aabner ham til i enkelte Tilfælde at faae en Belønning af Statskassen, synes os begge saare lidet praktiske. Selv om man kunde afse fra de iøinesaldende Banskkeligheder, det vil have for Kommissionen at give en paalidelig Udtalelse om, hvad Betydning en Opfindelse kan ventes at ville faae, er det klart, at den Bedkommende kun yderst sjældent vilde kunne gjøre sig Haab om, alene støttet paa et saadant Vidnesbyrd, at faae Pengemænd til at sætte deres Kapitaler ind paa Udsetelsen af en Opfindelse, hvis nærmere Beskaffenhed de ikke ere bekendte med, og som de navnlig ikke kunne vide hvad det vil koste at sætte i Værk. Og ikke mindre iøinesaldende er det, at det kun i rene Undtagelsestilfælde vil være muligt at tilvejebringe Data, der kunde være tilstrækkelige til at begrunde en saadan Bevilling af Statskassen, som Mindretallets § 11 omhandler.